

Úvodní slovo

Foreword

Geniální, světoznámý autor animovaných filmů a ilustrátor Jiří Trnka je jedním z nejvýznamnějších rodáků města Plzně, kde působí naše fakulta. Domnívám se, že založením symposia, které nese Trnkovo jméno, se nám podařilo sklenout zde kompozici příběhu, který by se i jemu líbil. Zde v Plzni jsou kořeny jeho díla. Ty méně viditelné, kdy město jeho dětství, jeho zákoutí, zahrady a parky se nesmazatelně zapsaly do paměti mladého génia, aby se v budoucnosti vynořily v jeho obrazovém ilustračním vyprávění. I ty kořeny zřejmé, jako je jeho umění loutkářské, kterému se učil od jiného významného Plzeňana Josefa Skupy, a naši tradici loutkářství pak zanesl do celého světa, transponovanou v loutkových animovaných filmech. Zde zřejmě zapůsobil genius loci města Plzně a všechny obory, v nichž se dříve Jiří Trnka proslavil, se do města vrátili v podobě úspěšných vysokoškolských studií a nyní je vyučuje SUTNARKA, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara. Sutnarka – vedle své základní role přípravy mladých výtvarných umělců a designérů pro působení v jejich profesích naplňuje i tzv. třetí roli vysokého školství. Tento úkol pro nás vidíme v péči o kulturní dědictví a o jeho rozvoj. Do této naší mise zapadá i organizace mezinárodního symposia Jiřího Trnky.

The ingeniously talented, world-famous animated film maker and illustrator Jiří Trnka is one of the most famous sons of the city of Pilsen, where our faculty is based. I believe that by founding a symposium that bears Trnka's name we have managed to create a story arc that he too would have liked. The roots of his work are here in Pilsen. There are the less visible ones; the city of his youth, its hidden corners, gardens and parks became indelibly engraved on the memory of the young genius, later to surface in his pictorial, illustrative narrative. Then there are the obvious roots, such as the puppetry that he learned from another eminent Pilsen native,

Josef Skupa. He went on to spread the Czech puppetry tradition all over the world in his animated puppet films. The genius loci of the city of Pilsen was clearly at work here, and all the fields in which Jiří Trnka made a name for himself have returned to the city in the form of successful higher educational programmes. They are now taught by the Ladislav Sutnar Faculty of Design and Art, fondly nicknamed 'Sutnarka'. As well as its central role of preparing young artists and designers to work in their professions, Sutnarka also fulfils what is known as the third role of higher education. For us this task lies in caring for cultural heritage and its development. The organisation of an international symposium on Jiří Trnka is part of this mission.

Doc. Akad. mal. Josef Mištera

děkan Fakulty designu a umění

Ladislava Sutnara /

Dean of the Ladislav Sutnar Faculty of Design and Art

Měla jsem štěstí, že jsem mohla vyrůstat s ilustracemi a filmy Jiřího Trnky. V době mého dětství byla mnohá jeho díla už ověřená mezinárodními vavříny, ale jiná stále ještě vznikala.

Intimní nálady všedních zátiší, tajemné kompozice křivolakých stromů, heroické a jindy něžné siluety postav v krajině, ale především geniální vztah poetického celku a něžných detailů – to vše se celé mojí generaci nesmazatelně vrylo do paměti.

Ilustraci jsem studovala v době, kdy Jiří Trnka už nežil. Přesto nás jeho dílo stále provázelo při hledání našeho vlastního výrazu. Teprve dnes cítím, jak mocně některé z nás Trnkův svět zasáhl.

Nyní máme neopakovatelnou možnost vědomě se k odkazu Jiřího Trnky přihlásit. Mezinárodní sympozium, které pořádá SUTNARKA, nabízí studentům, jejich pedagogům i hostům možnost setkat se s mimořádnými osobnostmi výtvarného umění a také s významnými teoretiky, kurátory, organizátory a nakladateli. Z jejich přednášek, výstav a prezentací, stejně jako z workshopů a debat by měl vzniknout zdroj inspirace pro mladé umělce.

A zároveň chce naše sympozium dát světu najevo, že máme silné výtvarné tradice a že si jich vážíme.

I was lucky to be able to grow up with Jiří Trnka's illustrations and films. When I was a child, many of his works had already won international awards, while others were still being produced.

The intimate atmosphere of his everyday still lives, the gnarled trees in their mysterious compositions, the sometimes heroic, sometimes gentle silhouettes of characters in the landscape, but above all the ingenious relationship between the poetic whole and the gentle details – all this became indelibly engraved on the memory of the whole of my generation.

I studied illustration at a time when Jiří Trnka was no longer alive. Nevertheless, his work continued to accompany us in our search for our own form of expression. Only today do I realise how powerfully some of us were influenced by Trnka's world.

We now have an unparalleled opportunity to consciously acknowledge Jiří Trnka's legacy. The international symposium organised by Sutnarka allows students, their teachers and guests to meet exceptional figures from the world of art and eminent theorists, curators, organisers and publishers. Their lectures, exhibitions and presentations, as well as workshops and debates, should be a source of inspiration for young artists.

Our symposium also aims to show the world that we have strong artistic traditions and that we honour them.

Akad. mal. Renáta Fučíková

umělecká ředitelka sympozia /
Artistic director of the symposium

Myslím, že zahrada byla stejně jako několik dalších námětů stěžejním tématem otcovy umělecké tvorby a koneckonců i jeho soukromou zálibou. Rád zahradničil, když měl čas. Ve svém širokém výrazovém rejstříku a v té své neuvěřitelně bohaté fantazii měl celou škálu podob tohoto fenoménu. Od snové a jemné v Andersenových pohádkách, plné něžných akvarelových květin v Gerdině zahrádce, přes opulentní barokní barvy a tvary ve francouzských a německých pohádkách, po babiččinu venkovskou zahrádku se slézy, orlíčky, srdcovkami a muškáty. Také ta u perníkové chaloupky byla lákavá – plot z lízátka, chodniček z cukrových špalků, náhera! Ovšem, domnívám se, že souhrnem všech těchto zahrad a zahrádek pak byla ta jeho Zahrada. Ta, která byla z pohledu dítěte plná tajemství, zákoutí s trpaslíkem, který mluví jenom v duchu, učnou velrybou v rybníčku, dobráckými slony a se spíše komickým než zlým kocourem. Jen dospělý, který nezapomněl na dětské okouzlení Mikulášským parkem v Plzni i to pozdější zaujetí zanedbanou, ale nádhernou obrovskou zahradou v Praze Košířích, kde mohl ve filmu zpívat i slavík čínského císaře, může sice s nostalgií, ale s plným pochopením zachytit textem i obrázky dětskou imaginaci a vidění světa. Kouzlo zahrady mizí až tehdy, když kluci dospějí.

Vy toho na téhle úžasně všestranné fakultě rozhodně dokážete ještě mnohem víc. Otec by vaši práci velmi ocenil. Sám měl bohužel jenom málo času na to, aby učil svoje studenty na VŠUP. Dělal to ale moc rád.

I think the garden, like several other subjects, was a key theme in my father's artistic work. Indeed, it was also a private hobby. He liked to garden when he had the time. In his broad expressive range and in his incredibly rich imagination he found a whole gamut of forms for this phenomenon. There were the dreamy and subtle ones of Andersen's fairy tales, full of the gentle watercolour

flowers of Gerda's garden, the opulent baroque colours and forms in the French and German fairy tales, and grandmother's country garden with its mallows, columbines, bleeding hearts and pelargonias. The gingerbread house had an enticing garden, too – a lollipop fence, a rock candy path, how wonderful! However, the epitome of all these gardens, large and small, was his Garden. The Garden that from the viewpoint of a child was full of mystery, with a corner with a dwarf who speaks only to himself, a learned whale in a pond, kind-hearted elephants and a tom cat who is more comic than evil. Only someone who has not forgotten how as a child he was entranced by the Mikuláš park in Pilsen, and later captivated by the neglected but gloriously rambling garden in Košíře on the outskirts of Prague, where even the Chinese emperor's nightingale was able to sing on film – only such a grown-up is able to capture in words and pictures, with full understanding, a child's imagination and way of seeing the world. The magic of the Garden only disappears when the boys grow up.

You, at this amazingly all-round faculty, will definitely achieve even more. My father would think very highly of your work. He, unfortunately, had only a little time to teach his students at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague. However, it was something which he was very fond of doing.

Akad. mal. Helena Trösterová – Trnková